

Sygn. akt IXKa 194/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IX Wydział Karny - Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący - **SSO Jarosław Sobierajski**

Sędziowie - **SSO Barbara Plewińska**

- **SSO Andrzej Walenta (spr.)**

Protokolant - **st. sek. sąd. Magdalena Maćkiewicz**

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu **Barbary Dryzner,**

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2014r.,

sprawy **G. J.** oskarżonego o przestępstwo z art. 286§1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez **oskarżonego G. J.** od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 23 stycznia 2014r., sygn. akt IIK 543/12,

I. **zmienia** zaskarżony wyrok w ten sposób, że wysokość opłaty sądowej orzeczonej w punkcie „IV” wyroku obniża do kwoty 680zł. (sześćset osiemdziesiąt złotych);

II. **w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

III. **zasądza** od G. J. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Toruniu) kwotę 680zł. (sześćset osiemdziesiąt złotych) tytułem opłaty sądowej za II instancję oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego.

Sygn. akt IX Ka194/14

UZASADNIENIE

Oskarżyciel subsydiarny K. F. oskarżył **G. J.** o to, że w dniach 11 marca 2010r. do 12 kwietnia 2010r. w T., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd K. F. co do celu zawarcia warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości należącej do niego i udzielenia w formie aktu notarialnego pełnomocnictwa G. J. do dokonania w imieniu K. F. przeniesienia własności nieruchomości na siebie samego, położonej w P.ul. (...) gmina Ł., doprowadził K. F. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na skutek przeniesienia własności nieruchomości w łącznej kwocie 60000 złotych -

- **tj. o przestępstwo z art. 286§1 kk;**

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Toruniu, sygn. akt IIK 543/12 uznał oskarżonego za winnego tego, że działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w dniach 11 marca 2010r. i 12 kwietnia 2010r. w T., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wyzyskał niezdolność K. F. do należytego pojmowania przedsiębranego działania, doprowadzając do zawarcia warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości należącej do K.F.i udzielenia w formie aktu notarialnego pełnomocnictwa samemu sobie do dokonania w imieniu K. F. przeniesienia na siebie własności nieruchomości, położonej w P.ul. (...) gmina Ł., doprowadził K. F. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 118.800 złotych na skutek przeniesienia własności w/w nieruchomości, tj. za

winnego występku z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 286§1 kk wymierzył oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69§1 i §2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres 2 lat tytułem próby oraz na mocy art. 33§1, §2 i §3 kk - karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 50 zł każda.

Zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwotę 300 złotych tytułem zwrotu równowartości poniesionych przez niego zryczałtowanych kosztów postępowania, a na rzecz Skarbu Państwa - kwotę 800 złotych tytułem opłaty sądowej i obciążył go wydatkami poniesionymi w toku postępowania.

Wyrok ten zaskarżył **w całości oskarżony**, zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku poprzez bezpodstawne przyjęcie, że oskarżony z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wyzyskał rzekomą niezdolność pokrzywdzonego do należytego pojmowania przedsiębranego działania doprowadzając do zawarcia warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości należącej do pokrzywdzonego i udzielenia w formie aktu notarialnego pełnomocnictwa samemu sobie do dokonania w imieniu pokrzywdzonego przeniesienia na siebie własności nieruchomości położonej w P.ul. (...), gmina Ł., doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 118.800zł na skutek przeniesienia własności w/w nieruchomości, podczas gdy z treści zebranych w sprawie dowodów, w szczególności z wyjaśnień oskarżonego wynika, że oskarżony nie był zainteresowany kupnem nieruchomości, inicjatywa sprzedaży nieruchomości wypłynęła od pokrzywdzonego, a ponadto, że na sprzedaż nieruchomości stanowczo nalegał pokrzywdzony i pod wpływem jego namowy oskarżony ostatecznie zgodził się na zwanie umowy - co w konsekwencji doprowadziło do błędnego przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał dyspozycję art. 286§1 kk,

2. błędne ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę wyroku i tym samym mające wpływ na treść orzeczenia w zakresie ustalenia przez Sąd, że oskarżony w 2007r. otrzymał 98.396,04zł oraz kwotę 9.825,26zł, podczas gdy oskarżony w rzeczywistości zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w E., sygn. akt(...)otrzymał kwotę samej należności głównej w kwocie 98.396,04zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16.04.2003r. do dnia zapłaty - która to zapłata nastąpiła w połowie 2007r. i w konsekwencji kwota wypłacona tytułem odszkodowania wyniosła łącznie wraz z należnymi odsetkami i kosztami procesu 200.000zł,

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i tym samym mającym wpływ na treść orzeczenia, będący wynikiem naruszenia przepisów postępowania - tj. art. 7 kpk, art. 92 kpk oraz art. 410 kpk, a polegający na przyjęciu niezgodnym ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami logicznego rozumowania, iż na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego można uznać, że kwota sprzedaży nieruchomości była znacznie niższa od wartości rynkowej nieruchomości i oparciu orzeczenia w tym zakresie jedynie na podstawie opinii sporządzonej przez biegłego w zakresie nieruchomości i przedstawionej tam wyceny z pominięciem, że gdyby cena sprzedaży nieruchomości była rzeczywiście kwotą znacznie niższą niż jej wartość rynkowa, to Agencja Nieruchomości Rolnych z pewnością skorzystałaby z przysługującego jej prawa pierwokupu,

4. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 4, art. 5§2, art. 7 i art. 410 kpk poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na niezgodnym ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami logicznego rozumowania, uznaniu wbrew istniejącym dowodom przeciwnym oraz licznym okolicznościom wskazującym na wątpliwości co do wysuwanej tezy, że:

- jako niedorzeczne jawią się twierdzenia oskarżonego, że nie trzyma on pieniędzy na koncie, ponieważ obawia się „pochłonięcia” ich przez bank, w sytuacji gdy oskarżony jest rolnikiem z podstawowym wykształceniem i nie ma dostatecznego rozeznania w świecie finansów, co w konsekwencji doprowadziło do powzięcia przez Sąd wątpliwości, czy oskarżony dysponował kwotą 60.000zł w momencie zawierania umowy sprzedaży z K. F.,

- nie ma możliwości, aby oskarżony nie zauważył w jakim stanie psychicznym jest pokrzywdzony oraz że niewiarygodne są twierdzenia oskarżonego, że pokrzywdzony w jego przekonaniu wiedział co robi, był świadomy w jakim celu udał się z oskarżonym do notariusza i miał świadomość treści podpisywanej umowy, w sytuacji gdy

ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ogólny stan K. F. zarówno w dniu podpisywania umowy, jak i przed jej zawarciem, nie wskazywał, aby nie rozumiał on jaką decyzję podejmuje, a w świetle zasad logicznego rozumowania, nie sposób oczekiwać, aby oskarżony będący rolnikiem z podstawowym wykształceniem rozumiał niuanse stanu świadomości pokrzywdzonego,

-zgoda pokrzywdzonego na sprzedaż swojej nieruchomości, za kwotę rzekomo znacznie niższą od jej wartości rynkowej bez dodatkowego zabezpieczenia swoich interesów dodatkowo potwierdza, że pokrzywdzony nie zdawał sobie sprawy z tego co robi, z całkowitym pominięciem, że przecież oskarżony i pokrzywdzony są rodziną i sprzedaż nieruchomości za niższą cenę z uwagi na łączące więzi rodzinne i dobre relacje w takiej sytuacji jest uzasadniona, a pokrzywdzony równie dobrze mógł nieruchomość darować oskarżonemu,

5. naruszenie przepisów postępowania tj. zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 7 kpk polegającej na wadliwym uznaniu, nie uzasadnionym w realiach niniejszej sprawy, a ponadto niezgodnym ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami logicznego rozumowania, że działanie oskarżonego było zaplanowane i przeprowadzone z premedytacją, w sytuacji gdy z punktu widzenia zasad logiki, gdyby rzeczywiście oskarżony miał zamiar w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na szkodę pokrzywdzonego, to doprowadziłby do przeniesienia własności na swoją rzecz w drodze umowy darowizny, a nie w drodze warunkowej umowy sprzedaży za cenę rzekomo znacznie niższą od wartości rynkowej ryzykując w ten sposób, że Agencja Nieruchomości Rolnych skorzysta z prawa pierwokupu,

6. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 92, 410 oraz art. 7 i art. 2§1 ust. 1 kpk poprzez niewystarczające wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy i uznanie oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu w sytuacji, gdy nie zgromadzono żadnych dowodów potwierdzających fakt popełnienia przestępstwa przez oskarżonego, w szczególności brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, że pokrzywdzony nie otrzymał pieniędzy od oskarżonego,

7. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk, poprzez błędne przyjęcie, że oskarżony swym działaniem wypełnił ustawowe znamiona oszustwa, w sytuacji gdy w zachowaniu oskarżonego brak było elementu woli uzyskania przez oskarżonego korzyści majątkowej oraz świadomości i zamiaru bezpośredniego do doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na szkodę pokrzywdzonego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego lub ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego, jako bezzasadna w stopniu oczywistym, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Z uwagi na fakt niezłożenia przez skarżącego wniosku o uzasadnienie wyroku, sąd odwoławczy - po myśli art. 457§2 kpk – zobowiązany był do sporządzenia go jedynie w zakresie odnoszącym się do dokonanej niezależnie od wniesionej apelacji zmiany w zakresie orzeczenia o kosztach.

Zmiana ta podyktowana była faktem ujawnienia w toku kontroli odwoławczej, że zaskarżonym wyrokiem obciążono oskarżonego obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej w wyższej, niż należna wysokości. Z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983, nr 49, poz. 223 ze zm.) wynika wszak, że w razie orzeczenia kary pozbawienia wolności w wysokości do 1 roku osoba skazana zobowiązana jest uiścić opłatę w wysokości 180 zł, a z art. 3. ust. 1 – że w razie orzeczenia obok tejże kary również kary grzywny dodatkowo także opłatę w wysokości 20 % od kwoty wymierzonej grzywny. Oznacza to, że tytułem opłaty sądowej oskarżony - wobec którego orzeczono kumulatywnie kary: 1 roku pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 50 zł każda - winien wpłacić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 680 zł (180 zł + 500 zł).

Stwierdzenie powyższego uchybienia implikowało konieczność dokonania w trybie art. 440 kpk odpowiedniej modyfikacji zawartego w pkt „IV” zaskarżonego wyroku orzeczenia o kosztach poprzez obniżenie kwoty zasądzonej od oskarżonego opłaty sądowej z 800 do 680 zł.

Sąd odwoławczy nie dopatrył się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylenia wyroku z urzędu, dlatego też w pozostałym zakresie został on utrzymany w mocy.

Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 627 kpk oraz art. 8 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983, nr 49, poz. 223 ze zm.), sąd odwoławczy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 680zł tytułem opłaty sądowej za drugą instancję oraz obciążył go wydatkami postępowania odwoławczego.